

POSTANOWIENIE

Dnia 6 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z odwołania A. G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.
o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 6 maja 2020 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 27 września 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) przyznaje adwokat A.D. od Skarbu Państwa - Sądu
Apelacyjnego w (...) kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych
powiększoną o obowiązującą stawkę podatku od towarów i usług
tytułem kosztów pomocy prawnej w postępowaniu kasacyjnym,**
- 3) nie obciąża ubezpieczonej kosztami postępowania
kasacyjnego organu rentowego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w (...) wyrokiem z dnia 27 września 2018 r. oddalił apelację wniesioną przez ubezpieczoną A.G. od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w C. z dnia 28 września 2017 r., oddalającego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C. odmawiającej przyznania ubezpieczonej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Ubezpieczona A. G. wniosła do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w dniu 27 września 2018 r., zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając mu naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 217 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powołała się na oczywistą zasadność tego środka zaskarżenia, która jej zdaniem polegała na tym, że pominięte przez Sąd drugiej instancji pisemne wnioski dowodowe ubezpieczonej, zgłoszone podczas rozprawy apelacyjnej w dniu 27 września 2018 r., a więc przed zamknięciem rozprawy w niniejszej sprawie, dowodziły faktom mającym istotne znaczenie dla jej rozstrzygnięcia, a jednocześnie okoliczności sporne sprawy nie były jeszcze dostatecznie wyjaśnione, co w konsekwencji uzasadnia tezę, że pominięcie przez Sąd Apelacyjny tych wniosków dowodowych nastąpiło z naruszeniem przepisów postępowania wskazanych w zarzutach skargi i mogło mieć istotny wpływ na wynik niniejszej sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej

charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Wypada także przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury skarga jest oczywiście uzasadniona wówczas, jeżeli zaskarżone tą skargą orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPIUS 2002, nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 437) i jest możliwe do przyjęcia tylko wówczas, gdy jest ono z góry widoczne dla każdego prawnika, bez potrzeby głębszej analizy prawniczej, gdy jest zupełnie pewne i nie może ulegać żadnej wątpliwości, gdy podniesione zarzuty naruszenia wskazanych przepisów są zasadne *prima facie*, bez dokonywania głębszej analizy tekstu tych przepisów i bez doszukiwania się ich znaczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538). Powołanie się przez autora skargi kasacyjnej na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje go zatem do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, tj. podlegającą uwzględnieniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09, LEX nr 585777 oraz z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 304/09, LEX nr 602695). Innymi słowy, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, LEX nr 602638).

Zdaniem Sądu Najwyższego, wniosek skarżącej o przyjęcie jej skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia tak rozumianych kryteriów, przede

wszystkim z tej przyczyny, że nie zawiera jakiegokolwiek wyводу jurydycznego, który potwierdzałby dostrzegalną *prima facie*, a więc kwalifikowaną postać naruszenia przepisów postępowania powołanych w podstawie zaskarżenia. Skarżąca poprzestaje bowiem na sformułowaniu tezy, zgodnie z którą sporne w sprawie okoliczności nie były jeszcze dostatecznie wyjaśnione, a zgłoszone przez nią wnioski dowodowe „dowodziły faktom mającym istotne znaczenie dla (...) rozstrzygnięcia” tej sprawy, w ogóle nie wyjaśniając jednak, na czym tę tezę opiera. Tymczasem samo pominięcie przez Sąd drugiej instancji zgłoszonych przez stronę wniosków dowodowych nie może świadczyć o takim naruszeniu. Nie można bowiem przyjąć, że sąd jest obowiązany dopuścić kolejny dowód z opinii biegłego w każdym wypadku, gdy złożona opinia jest niekorzystna dla strony (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 1974 r., II CR 817/73, LEX nr 7404). Ponadto, wbrew tej tezie, pisemne motywy zaskarżonego wyroku zawierają szczegółowe wyjaśnienie przyczyn nieuwzględnienia wniosków dowodowych skarżącej, zgłoszonych zarówno w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji, jak i w postępowaniu apelacyjnym, a także ustosunkowanie do zastrzeżeń zgłoszonych przez nią do sporządzonej dla potrzeb postępowania apelacyjnego opinii biegłego lekarza specjalisty z zakresu medycyny pracy, co również przeczy tezie o naruszeniu zaskarżonym wyrokiem, a już zwłaszcza kwalifikowanemu naruszeniu art. 217 § 3 k.p.c.

Niezależnie od powyższych argumentów Sąd Najwyższy pragnie zauważyć, że aby zarzut naruszenia przepisów postępowania mógł doprowadzić do uwzględnienia skargi kasacyjnej, konieczne jest wykazanie istotnego wpływu owego naruszenia na wynik sprawy, co jednoznacznie wynika z treści art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. Nie chodzi przy tym o czysto teoretyczną możliwość takiego wpływu, lecz o wykazanie, że w okolicznościach danej sprawy ten wpływ był realny. W okolicznościach niniejszej sprawy oznacza to, że skarżąca przy pomocy zarzutów naruszenia przepisów postępowania powinna zmierzać do wykazania, że wadliwość procedowania przez Sąd drugiej instancji była na tyle istotna, że doprowadziła do błędnego zastosowania przepisu (przepisów) prawa materialnego będącego podstawą rozstrzygnięcia zawartego w zaskarżonym orzeczeniu. Wynik sprawy bowiem, to jej rozstrzygnięcie, które jest oparte na przepisach prawa

materialnego zastosowanych w ramach subsumcji ustalonego w sprawie stanu faktycznego pod właściwy przepis. Inaczej rzecz ujmując, zarzuty naruszenia przepisów postępowania nie mogą być celem samym w sobie, lecz muszą służyć wykazaniu błędnego zastosowania przepisu prawa materialnego, który stanowi rzeczywistą podstawę prawną rozstrzygnięcia. Dlatego powołanie przez skarżącą w podstawie zaskarżenia wyłącznie zarzutów procesowych uniemożliwia Sądowi Najwyższemu dokonanie oceny kasacyjnej w zakresie tego, czy w postępowaniu odwoławczym rzeczywiście wystąpiły braki o tak znacznym ciężarze gatunkowym, który rodziłyby konieczność uchylenia zaskarżonego orzeczenia Sądu drugiej instancji i przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania. Jeśli bowiem skarżąca nie zarzuciła w swojej skardze kasacyjnej obrazy jakiegokolwiek przepisu prawa materialnego stanowiącego podstawę wyrokowania Sądu odwoławczego, to w konsekwencji nie jest możliwa ocena, czy sugerowane przez nią „oczywiste i widoczne *prima facie*” naruszenie przepisów prawa procesowego wskazanych w podstawie zaskarżenia miało - rzeczywiście - istotny wpływ na wynik sprawy, czego wymaga przecież przepis art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. Z tej przyczyny przedstawione przez skarżącą okoliczności nie usprawiedliwiają wniosku o rozpoznanie jej skargi kasacyjnej opartego na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., ponieważ o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie można mówić zwłaszcza wtedy, gdy skarżący dla uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ogranicza się wyłącznie do przytoczenia zarzutów w zakresie obrazy przepisów prawa procesowego i pomija jednocześnie przepisy materialnoprawne, których naruszenia miałby się ewentualnie dopuścić sąd.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, iż skarżąca nie wykazała potrzeby rozpoznania jej skargi kasacyjnej. Dlatego, na podstawie art. 398⁹ k.p.c., a w odniesieniu do kosztów postępowania kasacyjnego na podstawie art. 102 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. oraz § 2 w związku z § 15 ust. 2 i § 16 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, orzekł jak w sentencji swojego postanowienia.

